

Centrum Usług Motoryzacyjnych
dla Osób Niepełnosprawnych

Kompleksowy system wsparcia mobilności osób niepełnosprawnych ruchowo w ramach

**CENTRUM USŁUG MOTORYZACYJNYCH DLA
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

przy Instytucie Transportu Samochodowego

CUM

Centrum Usług Motoryzacyjnych dla Osób Niepełnosprawnych (CUM)

powstało w dniu 1 września 2015 r. w Warszawie
jako efekt realizacji projektu:

***Kompleksowy system wsparcia mobilności osób
niepełnosprawnych ruchowo (AMC-2)***

finansowanego przez NCBR w ramach programu INNOTECH

DLACZEGO?

- Liczba osób niepełnosprawnych w Polsce w 2011 roku wyniosła 4,7 mln - co stanowi 12% całej populacji (3,3 mln ON w wieku 16-75 lat).
- Brak precyzyjnych danych, ile osób w tej grupie stanowią kierujący pojazdami – szacunkowo wskazuje się na około 200 tys. osób.
- Problemy związane z ograniczoną mobilnością (trudność w przejściu 500 m po terenie płaskim) ma co piąty mieszkaniec Polski.
- Główną przyczyną niepełnosprawności są uszkodzenia i choroby narządów ruchu (40% populacji ON). Jedynie 14% ON jest aktywnych zawodowo.

Instytut Transportu Samochodowego

65 lat doświadczenia

Misja

**Rozwój efektywnego, bezpiecznego i przyjaznego dla środowiska
transportu samochodowego**

CUM

- CUM nie jest finansowane ze środków zewnętrznych;
- nie prowadzi działalności gospodarczej;
- nie pobiera prowizji od zakupu oprzyrządowania;
- nie pobiera opłat za testy funkcjonalne.

CUM - Misja

- CUM to jedyny w Polsce ośrodek **informacyjno-szkoleniowo-badawczy**, którego celem jest kompleksowa realizacja potrzeb środowiska osób z dysfunkcjami w zakresie ich mobilności.
- Konsultanci i Ekspersi Centrum to również osoby niepełnosprawne.

W trakcie 2 lat pracy:

Powstał Ogólnopolski Punkt Informacyjny o Usługach Motoryzacyjnych, w którym bezpłatną pomoc uzyskuje kilkaset osób rocznie.

Przeprowadzono:

- **pierwsze w Polsce pilotażowe badania** dotyczące możliwości funkcjonowania kierowców niepełnosprawnych w ruchu drogowym;
- **badania** dotyczące **dostępności usług motoryzacyjnych** z uwzględnieniem potrzeb kierowców i pasażerów niepełnosprawnych w zakresie ich mobilności;
- **pierwsze w Polsce szkolenia dla diagnostów** Stacji Kontroli Pojazdów dotyczące urządzeń adaptacyjnych i obsługi klienta z niepełnosprawnością;
- **testy funkcjonalne kilkudziesięciu beneficjentów CUM** przed szkoleniem na prawo jazdy i wyborem adaptacji – we współpracy z instruktorem i adaptatorem dokonano diagnostyki w zakresie psychofizycznych możliwości kandydata na kierowcę;
- **szkolenia**: dla firm i diagnostów SKP (200 osób) z zakresu obsługi klienta z niepełnosprawnością;

Opracowano kilkanaście publikacji w czasopismach naukowych znajdujących się w wykazie MNiSW oraz **rozdział** w monografii pt. *Metodyka prowadzenia badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu* pod red. M. Ucińskiej;

Niektóre publikacje uwzględnione są w dokumencie KRBRD – *Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz działania realizowane w tym zakresie w 2016 r.*

W trakcie 2 lat pracy:

Wzięliśmy udział w:

- **19 konferencjach, seminariach, debatach** związanych z problematyką mobilności osób z niepełnosprawnościami, w tym w debacie doradczo-programowej w ramach projektu „Wdrażanie Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych – wspólna sprawa”;
- **24 spotkaniach** z przedstawicielami organizacji rządowych i pozarządowych oraz przedsiębiorcami, celem popularyzowania działań CUM;

Zorganizowaliśmy 4 seminaria, dni otwarte dla kierowców z niepełnosprawnościami i osób zainteresowanych mobilnością.

- **Opracowaliśmy opinie eksperckie:** w ramach pracy Zespołu PFRON/ITS oraz dla Polskiego Forum Osób Niepełnosprawnych. W ramach prac eksperckich Centrum Usług Motoryzacyjnych dla Osób Niepełnosprawnych ITS przygotowało stanowiska na temat barier w mobilności i rekomendacje do ich zlikwidowania.
- **Podpisaliśmy umowy partnerskie** z firmami adaptatorskimi, OSK, Stowarzyszeniami.
- **Bezpłatnie dystrybuujemy** poradnik – *Niepełnosprawny Kandydat na kierowcę kategorii B. Materiały dydaktyczne wspomagające szkolenie.*
- Przygotowaliśmy **wnioski badawczo-naukowe** z zakresu mobilności osób z niepełnosprawnością.
- **Podpisaliśmy porozumienie o współpracy z PFRON.**

Współpraca PFRON

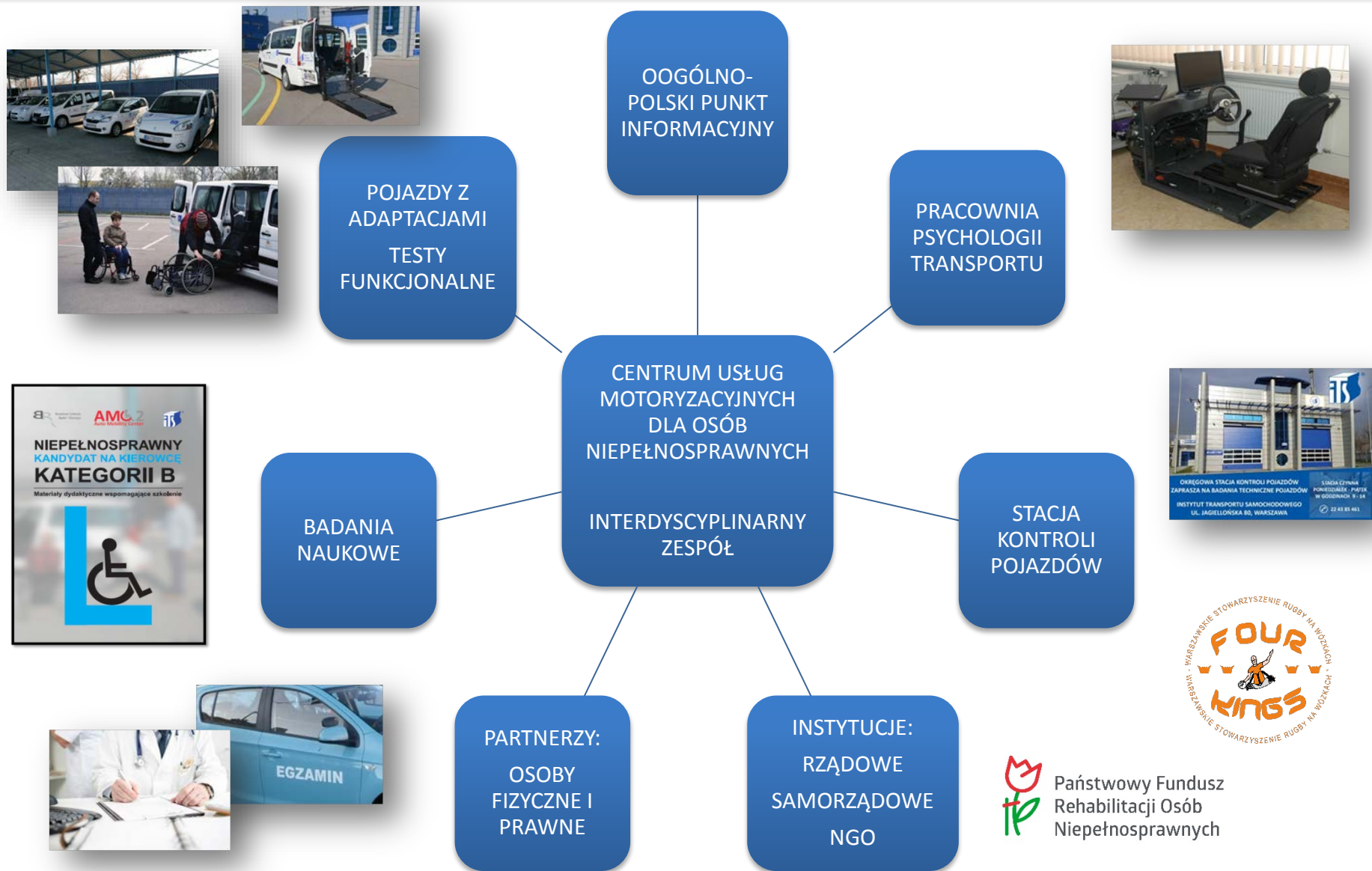
16 maja 2017r. w Instytucie Transportu Samochodowego nastąpiło podpisanie **POROZUMIENIA W SPRAWIE WSPÓŁPRACY NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ**, pod patronatem **Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – p. Elżbiety Rafalskiej** oraz **Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych – p. Krzysztofa Michałkiewicza**.

Współpraca obejmuje szeroki zakres działań, gdzie kluczowym punktem jest realizacja postanowień ratyfikowanej przez Polskę Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnością.

W ramach współpracy powołano zespół specjalistów zajmujący się m.in. przygotowaniem zmian legislacyjnych dotyczących osób z niepełnosprawnością poprawiających ich funkcjonowanie w realizacji potrzeb mobilności.

INFRASTRUKTURA CUM ITS

FLOTA ITS

Flota ITS to 9 pojazdów
przystosowanych do:

- kierowania pojazdem
- przewozu osób
- nauki jazdy osób
z dysfunkcjami

Flota ITS posiada także pojazdy do przewozu osób niepełnosprawnych

Pracownia Psychologii Transportu i Symulatorów Jazdy

- Konsultacje z psychologiem transportu;
- Sprawdzanie możliwości psychofizycznych kandydatów na kierowców z niepełnosprawnościami oraz kierowców czynnie uczestniczących w ruchu drogowym na urządzeniach dedykowanych kierowcom;
- Pomoc terapeutyczna kierowcom po wypadkach drogowych;

I. OGÓLNOPOLSKI PUNKT INFORMACJI O USŁUGACH MOTORYZACYJNYCH

- Doradztwo w zakresie uzyskania prawa jazdy (kody ograniczeń, konsultacje instruktora nauki jazdy, konsultacje psychologiczne).
- Doradztwo w zakresie kupna i adaptacji pojazdu (możliwość testów próbnych na flocie pojazdów ITS).
- Informowanie o możliwości dofinansowania, w zakresie praw i przywilejów kierowców oraz ubezpieczenia samochodu i urządzeń.
- Doradztwo w zakresie uzyskania dofinansowania np. na adaptację i szkolenie na prawo jazdy, pomoc w wypełnieniu wniosku do PFRON.
- Wsparcie dla lekarzy orzeczników, instruktorów, egzaminatorów, firm zajmujących się motoryzacją.

II. TESTOWANIE POJAZDÓW – WYPOŻYCZALNIA

- W Centrum można **testować pojazdy specjalnie** dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Przygotowana flota samochodowa **uwzględnia potrzeby różnych rodzajów niepełnosprawności ruchowych**.
- Pojazdy **zapewniają komfortowe prowadzenie osobom z różnymi dysfunkcjami**, m.in. kończyn dolnych, górnych, tetraplegią, karłowatością oraz osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich.
- auta **udostępniane będą również ośrodkom szkolenia kierowców, wojewódzkim ośrodkom ruchu drogowego**, organizacjom pomagającym osobom niepełnosprawnym - głównie w celach edukacyjnych.

III. OŚRODEK SZKOLENIA KIEROWCÓW (OSK)

OSK powstaje z myślą o osobach z dysfunkcjami narządu ruchu. W ramach OSK będą :

- realizowane kursy na prawo jazdy kat. B.,
- udostępniane kursantom odpowiednio oprzyrządowane pojazdy do nauki jazdy oraz na egzaminy państwowe,
- organizowane szkolenia i jazdy doszkalające.

Zapewniona będzie pomoc w:

- organizacji logistyki transportowej do realizacji kursu,
- organizacji niezbędnych badań lekarskich, a dla chętnych zapewniamy konsultacje psychologiczne na każdym etapie szkolenia.

Na co należy zwrócić uwagę!

- Potrzeby środowiska osób niepełnosprawnych:
 - Prawo jazdy – najtrudniejsza sytuacja w małych miasteczkach, na wsiach;
 - Testy funkcjonalne – profesjonalna diagnostyka;
 - Orzeczenia lekarskie – kody ograniczeń;
 - Szkolenie – niedostosowane pojazdy, niski koszt urządzeń;
 - Egzaminowanie – ok. 40 pojazdów w Polsce w zakresie OSK;
 - Samochód – brak wsparcia finansowego od 2009 roku;
 - Adaptacje – wysokie koszty (dysfunkcje trudne to koszt ok. 20.000 zł).
- Ilość beneficjentów – brak rzetelnych oszacowań.
- Dostosowanie przepisów:
 - Analiza porównawcza przepisów krajowych i Dyrektywy UE – rozbieżności;
 - Karta parkingowa;
 - Miejsca postojowe – niewłaściwie przygotowane.

Dziękujemy za uwagę

Monika Ucińska – Koordynator CUM, psycholog transportu
Beata Stasiak-Cieślak – Pełnomocnik Dyrektora ds. Osób
Niepełnosprawnych, psycholog transportu

**Centrum Usług Motoryzacyjnych dla Osób
Niepełnosprawnych**

monika.ucinska@its.waw.pl

beata.stasiak@its.waw.pl

cum@its.waw.pl

